

Høring over "Vejledning om voksenansvar for anbragte børn og unge"

FOA har følgende generelle bemærkninger til vejledningen

FOA anerkender vejledningens formål og forsøg på at præcisere lovgivningen, således, at det bliver mere tydeligt, hvad rammerne for brug af magt på forskellige anbringelsessteder er. Der er dermed taget højde for et ønske fra pædagogisk ansatte landet over, der har bedt om en afklaring af magtanvendelse fra ministeriel side. Der ses i vejledningen klar intention om at støtte personale og kommunalt ansatte plejefamilier i forhold til, hvornår og hvordan magtanvendelse udføres. Udgangspunktet for både lov og vejledning har blandt andet været, at pædagogisk personale har udtrykt behov for at brugen af magtanvendelse præciseres og konkretiseres, idet det er den enkelte ansatte, der i en given konfliktsituation skal træffe beslutning om en eventuel anvendelse af magt over for et barn eller en ung. Set ud fra et ressourcemæssigt og praktisk udgangspunkt, kan loven og vejledningen derfor umiddelbart virke fornuftig og anvendelig i en hverdag præget af daglig handletvang.

Det er endvidere positivt, at hjemmel til indgreb overfor børn og unge, der er anbragt uden for hjemmet nu fremgår direkte af lovgivningen og dertilhørende vejledning. Dermed præciseres både kommunalbestyrelsens ansvar og især anbringelsesstedernes ansvar. Det betyder, at personalet har eller får mulighed for, at tilegne sig den nødvendige både faglige og juridiske viden, der vil kunne sikre Børn og Unges menneskerettigheder, selvom de er anbragt uden for hjemmet.

Ved nærmere eftersyn fremtræder flere problematikker i vejledningen dog. Overordnet set er der tale om en forøgelse af indgreb i anbragte børn og unges borgeres personlige frihed. Der vil her pålægge den enkelte ansat et stort ansvar i forhold til en vurdering af, hvorvidt magtanvendelse og indgreb i den anbragtes personlige frihed lever op til kravene i vejledningen eller går mod børnekonventionen og menneskerettighedernes krav om ret til personlig frihed, ytringsfrihed og respekt for person- og brevhemmelighed (§ 3).

FOA savner ydermere tydelig beskyttelse af personale når et barn/en ung er voldelig eller gør fysisk modstand mod pædagogiske tiltag. Ligeledes savner FOA anvisninger på alternative handlemuligheder for personalet i situationer, hvor den unge ikke samarbejder og modsætter sig fysisk guidning og magtanvendelse. Som tidligere beskrevet, påhviler der den enkelte ansatte et stort ansvar i form af at træffe beslutning om den korrekte handling i den enkelte situation. Dette vil kunne understøttes i højere grad ved en nærmere uddybning af forventninger samt forslag til alternative tiltag for eksempelvis at yde omsorg over for barnet eller den unge.

Uddannelse af personale

Loven og vejledningens anvisninger bygger i høj grad på skøn fra personalet. Det er derfor helt centralt at kommuner og regioner sikrer, at alle relevante personalegrupper får uddannelse der sætter dem i stand til at foretage de nødvendige skøn i arbejdet med anbragte børn og unge.

Implementeringsvejledning

Loven og vejledningen fordrer en praksisrettet og konkret implementeringsvejledning til de faggrupper, der arbejder med de anbragte børn og unge. Det er afgørende at, der i implementeringsvejledningen til loven, lægges vægt på, hvordan de mange skøn skal foretages og på hvilken baggrund.

FOA har følgende specifikke bemærkninger til vejledningen

I forhold til brug af elektroniske medier og kommunikation mener vi, at man skal være meget forsigtig med magtanvendelse og indskrænkninger i friheden. Ikke kun af hensyn til barnet eller den unges privatliv, men også af hensyn til, at det i den kulturkontekst hvori vi befinder os, er en fordring for, at kunne være en del af samfundet og fællesskabet.

§42 tilsiger at anbringelsesstedet skal gå i dialog med forældremyndighedsindehaver, den anbringende kommune og evt. andre involverede parter når et barn eller en ung gentagne gange modsætter sig at modtage en nødvendig omsorg. FOA mener, at der skal tages hensyn til, at en sådan proces tager tid. Dette betyder konkret, at der i nogle tilfælde kan være store omkostninger for barn eller ung og personale ved ikke at kunne handle i forhold til barnet i den periode en sådan dialog foregår.

§48 om husorden tilsiger at en husorden med fordel kan udarbejdes under inddragelse af personalet og de anbragte børn og unge samt evt. deres forældre. FOA rejser opmærksomhed på at det er personalets arbejdsvilkår, der delvist lægges ud til børn/unge og evt. forældre.

Med venlig hilsen

Mogens Bech Madsen
Sektorformand Pædagogisk sektor